

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المُقَدَّمَةُ الْأَمِيرِيَّةُ فِي فِقْهِ الشَّافِعِيَّةِ

گردآوری و ترجمه:

سید مسلم تخت دار

مدرسه امیریه

جزیره قشم - کیاهدان

انتشارات ایلاف

سراشیب	: تختدار، سید مسلم، ۱۳۶۰، مترجم، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: المقدمه الاميريه فى فقه الشافعى/ گردآوري و ترجمه سيد مسلم تختدار.
مشخصات نشر	: شیراز: ایلاف، ۱۳۹۸
مشخصات طاهری	: ۴۸ ص.
شابک	: 978-964-198-210-4
و ضعیت فهرست نویسی	: فیبا
پادداشت	: عربی.
موضوع	: فقه شافعی -- رساله عملیه
موضوع	: Islamic law, Shafi'i -- Handbooks, manuals, etc*
رده بندی کنگره	: BP ۵/۱۷۵
رده بندی دیوبی	: ۲۹۷/۲۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۶۷۶۲۷

انواع انتشارات

شیراز، خیابان فردوسی، نبش کوچه ۱۲، ساختمان شماره ۱۹، طبقه همکف،
تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۴۹۳۱۷ - ۰۹۱۷۷۰۲۳۱۷۵

نام کتاب: المقدمه الاميريه فى فقه الشافعى

گردآوري و ترجمه: سید مسلم تختدار نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۸

ویرایش: مجید احمدی شمارگان: ۲۰۰ نسخه

ناشر: ایلاف

طرح جلد: ثوبان احمدی

ISBN: 978-964-198-210-4 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۸-۲۱۰-۴

فهرست

۷	مقدمه
۹	ارکان اسلام
۹	ارکان ایمان
۱۰	احکام آب‌ها
۱۱	احکام غسل
۱۲	سنت مسوایک
۱۳	احکام استنجاء
۱۴	وضوی کامل
۱۵	مبطلات وضو
۱۶	آنچه بر بی‌وضو حرام است
۱۷	انواع نجاسات
۱۸	اسباب تیمّم
۱۸	فرائض تیمّم
۱۹	مبطلات تیمّم
۱۹	پوشیدن عورت
۲۰	عذرهای ترک نماز
۲۰	اذان و اقامه
۲۳	ارکان نماز
۲۴	صفت نماز کامل
۳۰	اذکار بعد از نمازهای فرض
۳۳	مبطلات نماز

۳۴.....	نماز جماعت
۳۷.....	سجود سهو
۳۷.....	سجود تلاوت
۳۸.....	سنّت‌های قبلیّه و بعدیّه
۳۹.....	نماز و تر
۳۹.....	نماز‌های سنّت
۴۰.....	جمع نماز برای مسافر
۴۰.....	قصر نماز برای مسافر
۴۱.....	جمع نماز هنگام بارندگی
۴۱.....	حقّ میّت بر مسلمانان
۴۲.....	تعزیه به نزدیکان میّت
۴۲.....	روش گزاردن نماز میّت
۴۴.....	أنواع احکام
۴۵.....	فرض عین و فرض کفایه

مقدمة

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي عَلَمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ وَ الصَّلٰةُ وَ السَّلٰامُ عَلٰى سَيِّدِنَا
مُحَمَّدٍ أَشَرَّفَ الْأَنْبِياءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلٰى آلِهٖ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ。 أَمَّا بَعْدُ:

فَهٰذَا مُختَصِّرٌ فِي الْفِقْهِ مُشْتَمَلٌ عَلٰى أَبْوَابِ الطَّهَارَاتِ	پس این مختصری است در فقه مشتمل است بر باب‌های طهارات
وَالصَّلٰوَاتِ عَلٰى مَذَهِبِ الْإِمامِ الشَّافِعِيِّ رَحْمَهُ اللّٰهُ	و نمازها بر مذهب امام شافعی رحمت کند او را خداوند
جَمِيعَنَا مِنْ أُمَّهَاتِ كُتُبِ الْمَذَهَبِ وَلَخَصْنَاهُ	جمع کردیم آن را از کتاب‌های اصلی مذهب و خلاصه کردیم آن را
وَصَيِّرَنَا عِبَارَاتِهِ سَهْلَةً، لَيَتَعَلَّمَ أَطْفَالُنَا	و گرداندیم عبارات آن را آسان، تا که بیاموزند بچه‌های ما
أَحْكَامُ الْمُتَعَلِّقَةِ بِالصَّلٰةِ وَ لَيَتَمَكَّنُوا مِنِ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ	احکام متعلق به نماز و تسلط یابند به لغت عربی
وَيَدُوقُوا حَلَاوَتَهَا لِأَنَّهَا لُغَةُ الْقُرْآنِ وَ السُّنَّةِ.	و بچشند شیرینی‌اش زیرا آن لغت قرآن و سنت است
وَسَمِّيَّنَا (الْمُقْدَمَةُ الْأَمِيرِيَّةُ فِي فِقْهِ الشَّافِعِيَّةِ)	و نام نهادیم آن را «المقدمة الامیریة فی فیقہ الشافعیة»

وَسَأْلُ اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يَنْتَفِعَ الْجَمِيعُ بِهِ وَأَنْ يَتَقَبَّلَ
و می خواهیم از خداوند والا آنکه نفع ببرند همگی به آن و آنکه بپذیرد
أَعْمَالَنَا وَيُلْهِمَنَا الصَّوَابَ وَيَزِيدَنَا عِلْمًا نافعاً،
اعمالمان و الهام کند به ما قول صحیح را و بیفزاید به ما علمی سودمند،
إِنَّهُ كَرِيمٌ وَّهَابٌ.
همانا که او بسیار بزرگوار بخشند است.
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ
وصلوات فرستد خدا بر سرورمان محمد و بر خاندانش و یارانش و سلام فرستد.
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.
و ستایش برای خداست پروردگار جهانیان.

المدرسة الأميرية

١٤٣٨ شوال ١٨

مسلم بن السيد عبدالقادر

ارکان اسلام

أَرْكَانُ الْإِسْلَامِ خَمْسَةٌ:

ارکان اسلام پنج است:

شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

گواهی دادن آنکه نیست معبدی جز الله. و آنکه محمد رسول خدا است،

وَإِقَامُ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَصَوْمُ رَمَضَانَ

و بربپا داشتن نماز و دادن زکات و روزه‌ی رمضان

و حجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا.

و حج خانه [کعبه] کسی که بتواند به سوی آن راه یابد.

ارکان ایمان

أَرْكَانُ الْإِيمَانِ سِتَّةٌ: الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ

ارکان ایمان شش است: ایمان به خدا و فرشتگانش و کتاب‌هایش

و رُسُلِهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرٍ وَشَرًّه.

و پیامبرانش و به روز آخرت و به قدر خیر آن و شر آن.

احكام آب‌ها

الماءُ قَلِيلٌ وَ كَثِيرٌ:
آب، کم و بسیار است:
فَالْقَلِيلُ مَادُونَ مِائَةٍ وَ تَسْعِينَ لِيترًا تَقْرِيبًا پس آب کم، کمتر از صد و نود لیتر تقریباً است.
وَالْكَثِيرُ مِائَةٌ وَ تِسْعُونَ لِيترًا تَقْرِيبًا فَأَكْثَرُ. و آب بسیار صد و نود لیتر است تقریباً یا بیش‌تر.
الْقَلِيلُ يَتَنَجَّسُ بِوُقُوعِ التَّجَاسَةِ فِيهِ وَ إِنْ لَمْ يَتَغَيَّرُ، آب کم نحس می‌شود به افتادن نجاست در آن و اگرهم تغییر نکند؛
وَالْكَثِيرُ لَا يَتَنَجَّسُ إِلَّا إِذَا تَغَيَّرَ و آب بسیار نحس نمی‌شود مگر هرگاه تغییر کند
طَعْمُهُ أَوْ لَوْنُهُ أَوْ رِيحُهُ.
طعم آن یا رنگ آن یا بوی آن

احکام غسل

باب اوّل

فُرُوضُ الْغُسْلِ اثْنَانِ: التَّيَّةُ، تَعْمِيمُ الْبَدَنِ يَالْمَاءِ.

فرضهای غسل دو است: نیت کردن، فراغیر کردن بدن با آب.

باب دوم

يُسَنُّ غُسْلُ الْجُمُعَةِ لِمَنْ يُرِيدُ حُضُورَهَا

سنّت می شود غسل جمعه برای کسی که اراده می کند حضور در آن

وَيَدْخُلُ وَقْتُهُ مِنَ الْفَجْرِ وَيُسَنُّ غُسْلُ الْعِيَدَيْنِ

و داخل می شود وقت آن از صبح و سنّت می شود غسل دو عید

وَيَدْخُلُ وَقْتُهُ يَنْصِفُ اللَّيْلِ، وَيَجِبُ غُسْلُ الْمَيِّتِ.

و داخل می شود وقت آن به نصف شب، و واجب می شود غسل میت.

سُنّت مسوّاك

السَّوَاكُ مُسْتَحِبٌ وَعِنْدَ تَغْيِيرِ الْقِيمِ أَشَدُ اسْتِحْبَابًا،
مسواک زدن سنت است و هنگام تغییر دهان، شدیدتر است سنت بودن آن.
تَفْضُلُ الصَّلَاةِ الَّتِي يُسْتَاكُ لَهَا عَلَى
برتری می‌یابد نمازی که مسوک زده می‌شود برای آن بر
الصَّلَاةِ الَّتِي لَا يُسْتَاكُ لَهَا سَبْعِينَ ضِعْفًا.
نمازی که مسوک زده نمی‌شود برای آن هفتاد برابر.

أحكام استنجاء

<p>الْإِسْتِنْجَاءُ وَاجِبٌ مِّنَ الْبَوْلِ وَالْغَائِطِ وَالْأَفْضَلُ أَنْ</p>
<p>خود را پاک کردن واجب است از ادرار و مدفوع و بهتر است آنکه</p>
<p>يَسْتَنِحِي بِالْمَاءِ وَيَجُوزُ بِشَلَاثَةِ أَحْجَارٍ</p>
<p>خود را پاک کند با آب و درست می شود به سه سنگ،</p>
<p>وَيَنْحَيِ الْكُلَّ إِلَيْهِ الْمُعَظَّمِ</p>
<p>و دور می کند هر اسم بزرگی را،</p>
<p>وَيَجْتَنِبُ إِسْتِقْبَالَ الْقِبْلَةِ وَإِسْتِدْبَارَهَا فِي الصَّحْرَاءِ</p>
<p>و دوری می کند از رو کردن به قبله و پشت کردن به آن در صحراء</p>
<p>وَيَقُولُ عِنْدَ الدُّخُولِ:</p>
<p>و می گوید هنگام داخل شدن (به دستشویی):</p>
<p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ.</p>
<p>به نام الله، خدایا، همانا من پناه می برم به تو از شیاطین نرو شیاطین ماده.</p>
<p>وَعِنْدَ الْخُرُوجِ: غُفرانَكَ؛</p>
<p>و هنگام خروج: أمرزشت را می خواهم:</p>
<p>الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي.</p>
<p>ستایش برای خدایی که دور کرد از من آزار و مرا سلامتی داد.</p>

وضوی کامل

يُنَدِّبُ قَوْلُ: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» فِي أَوَّلِ الْوُضُوءِ	سُنّت می شود گفتن: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» در اول وضو
ثُمَّ قَوْلُ: نَوَيْتُ فَرَضَ الْوُضُوءِ ثُمَّ عَسْلُ الْكَفَّيْنِ	سُنّس گفتن: نیت می کنم فرض وضو، سپس شستن دو کف دست
ثُمَّ الْمَضْمَضَةُ ثُمَّ الْاسْتِنْشَاقُ ثُمَّ عَسْلُ الْوَجْهِ	سُنّس آب در دهان گردانیدن، سپس آب به بینی کشیدن، سپس شستن صورت
ثُمَّ عَسْلُ الْيَدَيْنِ مَعَ الْمِرْفَقَيْنِ ثُمَّ مَسْحُ بَعْضِ الرَّأْسِ	سُنّس شستن دو دست همراه دو آرنج، سپس مسح قسمتی از سر
وَالْأَفْضَلُ مَسْحُ جَمِيعِ الرَّأْسِ ثُمَّ مَسْحُ الْأَذْنَيْنِ ظَاهِرِهِمَا	و بهتر است مسح تمام سر سپس مسح دو گوش بیرون آن دو
وَبِاطِنِهِمَا ثُمَّ عَسْلُ الرَّجْلَيْنِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ كُلُّ ذَلِكَ	و درون آن دو، سپس شستن دو پا همراه دو قوزک، همهی آن
ثَلَاثًا ثَلَاثًا ثُمَّ يَسْتَقِيلُ الْقِبْلَةَ وَيَقُولُ: أَشْهُدُ أَنَّ	سه بار سه بار، سپس رو می کند به قبله و می گوید: گواهی می دهم که
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهُدُ أَنَّ	نیست معبدی جز الله، یکتاست، نیست شریکی برای او و گواهی می دهم که

مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَابِينَ	محمد بندھی او و فرستادھی او است، خدایا، قرار ده مرا از توبه کنندگان
وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ	و قرار ده مرا از پاکان، پاک و منزھی خدایا، و به ستایش مشغولم
أَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ	گواھی می دهم که نیست معبدی جز تو، آمرزشت را می خواهم
وَأَتُوبُ إِلَيْكَ.	و توبه می کنم به سویت.

مبطلات وضو

وَالَّذِي يَنْقُضُ الْوُضُوءَ سِتَّةُ أَشْيَاءٍ:	
و چیزی که باطل می کند وضو شش چیز است:	
۱- ما خَرَجَ مِنَ السَّيِّلَيْنِ	
۱- آنچه خارج شود از دراه	
۲- وَالنَّوْمُ عَلَى غَيْرِ هِيَةِ الْمُتَمَكِّنِ	
۲- و خواب بر غیر حالت محکم قرار گرفتن باسن بر زمین	
۳- وَرَوْأُلُ الْعَقْلِ بِسُكْرٍ أَوْ مَرَضٍ	
۳- و از بین رفتن عقل به مستی یا مریضی	

٤- وَلَمْسُ الرَّجُلِ الْمَرْأَةَ الْأَجْنِبِيَّةَ مِنْ غَيْرِ حَائِلٍ،	٤- و لمس کردن مرد زن بیگانه را بدون پرده
غَيْرِ الشَّعْرِ وَالظُّفْرِ وَالسَّنْ	غير مو و ناخن و دندان
٥- وَمَسْ فَرْجَ الْأَدَمِيِّ	٥- و دست زدن به شرمگاه جلو انسان
٦- وَمَسْ حَلْقَةَ دُبُرِ بِإِبَاطِنِ الْكَفِّ	٦- و دست زدن به حلقه‌ی پشتیش به داخل کف دست

آنچه بر بیوضو حرام است

يَحْرُمُ عَلَى الْمُحْدِثِ ثَلَاثَةُ أَشْيَاءٌ:	حرام می‌شود بر بیوضو سه چیز:
١- الصَّلَاةُ	١- نماز
٢- طَوَافُ الْمَطَافِ	٢- طواف خانه‌ی خدا
٣- وَمَسْ الْمُصَحَّفِ وَحَمْلُهُ.	٣- و دست زدن به قرآن و حمل آن

أنواع نجاسات

النَّجَاسَاتُ ثَلَاثٌ: ۱- مُعَلَّظَةٌ - ۲- مُخْفَفَةٌ - ۳- مُتَوَسِّطَةٌ

نجاسات سه گونه‌اند: ۱- غليظ ۲- خفيف ۳- متوسط

فَالْمُعَلَّظَةُ نَجَاسَةُ الْكَلْبِ وَالْخِنْزِيرِ وَفَرْعَعُ أَحَدِهِمَا،

پس مغلظه: نجاست سگ و خوک و فرع يكى ازان دو است،

وَهِيَ تَطْهُرُ بِسَبْعِ عَسَلَاتٍ إِحْدًا هُنَّ بِتُرَابٍ،

و آن پاک می‌شود به هفت بار شستن يكى ازان‌ها با خاک،

وَالْمُخْفَفَةُ بَوْلُ الصَّيِّدِ الَّذِي لَمْ يَطْعَمْ غَيْرَ اللَّبَنِ

و مخففه ادرار پسرچه‌ای که نخورده است غیر شير

وَلَمْ يَلْبُغْ الْحَوْلَيْنِ، قَإِنَّهَا تَطْهُرُ بِرَشِّ الْمَاءِ عَلَيْهَا،

و نرسيده است به دوسال، پس همانا آن پاک می‌شود به پاشاندن آب بر آن،

وَالْمُتَوَسِّطَةُ سَائِرُ النَّجَاسَاتِ تَطْهُرُ بِغَسْلِهَا مَرَّةً وَاحِدَةً.

و متوسطه سایر نجاسات است پاک می‌شود به شستن آن يك بار

اسباب تیمّم

أَسْبَابُ التَّيْمِمِ ثَلَاثَةٌ:

سبب‌های تیمّم سه است:

١- فَقْدُ الْمَاءِ - ٢- وَالْمَرَضُ

٣- نبودن آب - ٤- و مريضي

٥- وَالإِحْتِياجُ إِلَيْهِ لِعَطَشٍ ذِي رُوحٍ مُخْتَرٍ.

٦- احتياج به آن برای تشنگی صاحب روح محترم.

فرائض تیمّم

فَرَائِضُ التَّيْمِمِ أَرْبَعَةٌ:

فرض‌های تیمّم چهار است:

١- النِّيَةُ

٢- نیت کردن

٣- وَمَسْحُ الْوَجْهِ

٤- و مسح صورت

٥- وَمَسْحُ الْيَدَيْنِ مَعَ الْمِرْفَقَيْنِ

٦- و مسح دو دست همراه دو آرچ

٧- وَالْتَّرْتِيبُ.

٨- و ترتیب

مبطلات تیمم

وَالَّذِي يُبِطِلُ التَّيْمَ ثَلَاثَةُ أُشْيَاءٍ:
و آنچه باطل می کند تیمم را سه چیز است:
١- ما أَبْطَلَ الْوُضُوءَ
۱- آنچه باطل می کند وضو را
٢- وَرُؤْيَةُ الْمَاءِ قَبْلَ الدُّخُولِ فِي الصَّلَاةِ
۲- و دیدن آب قبل از داخل شدن در نماز
٣- وَالرَّدَّةُ.
۳- و کافر شدن

پوشیدن عورت

عَوْرَةُ الرَّجُلِ فِي الصَّلَاةِ وَغَيْرِهَا مَا بَيْنَ السُّرَّةِ وَالرُّكْبَةِ
عورت مرد در نماز و غیر آن ما بین ناف و زانو هست.
عَوْرَةُ الْمَرْأَةِ فِي الصَّلَاةِ جَمِيعُ بَدْنِهَا مَا سِوَى الْوَجْهِ
عورت زن در نماز تمام بدنش غیر از صورت
وَالْكَفَّيْنِ. وَعُورَةُ الْمَرْأَةِ عِنْدَ الْأَجَانِبِ جَمِيعُ الْبَدْنِ
و دو کف دست است. و عورت زن نزد بیگانگان تمام بدن است.
وَعِنْدَ حَارِمِهَا وَالنِّسَاءِ مَا بَيْنَ السُّرَّةِ وَالرُّكْبَةِ.
و نزد محرومهاش و زنان ما بین ناف و زانو است.

عذرهای ترک نماز

أَعْذَارٌ تَرْكُ الصَّلَاةِ اثْنَانِ: ١- التَّوْمُ ٢- النَّسِيَانُ

عذرهای ترک نماز دو است: ۱- خواب ۲- فراموشی

اذان و اقامه

باب اول: کلمات اذان

الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ

الله بزرگتر است، الله بزرگتر است الله بزرگتر است، الله بزرگتر است

أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَشْهُدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

گواهی می دهم که نیست معبدی جزاله، گواهی می دهم که نیست معبدی جزاله

أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولَ اللَّهِ أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولَ اللَّهِ

گواهی می دهم که محمد رسول خدا است گواهی می دهم که محمد رسول خدا است

حَىَ عَلَى الصَّلَاةِ حَىَ عَلَى الصَّلَاةِ

بشتایید به سوی نماز بشتایید به سوی نماز

حَىَ عَلَى الْفَلَاحِ حَىَ عَلَى الْفَلَاحِ

بشتایید به سوی رستگاری بشتایید به سوی رستگاری

الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ الله أَكْبَرُ

الله بزرگتر است، الله بزرگتر است

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

نیست معبدی جز الله

وَيُسَنُ لِسَامِعِ الْأَذَانِ مِثْلُ قَوْلِ الْمُؤَذِّنِ وَفِي حَيْلَتَيْنِ^١

و سنت می شود برای شنوندهی اذان مانند گفتار مؤذن و در حیلتین^۱

يَقُولُ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

می گوید: نیست توانی و نیست نیرویی جز به کمک خدا.

وَيُنَدِّبُ بَعْدَ فَرَاغِ الْأَذَانِ:

و سنت می شود بعد از پایان اذان:

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

خدایا، درودبفرست و سلام بفرست بر سرورمان محمد

وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ،

و بر آل سرورمان محمد، خدایا، پروردگار این دعوت کامل

وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ، آتِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ،

و نماز بر پا شده، بدء سرورمان محمد را [مقام] وسیلت و فضیلت

وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ.

و برسان او را به مقام ستوده شده ای که وعده دادی او را.

^١. حیلتین: حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ وَحَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

باب دوم: کلمات اقامہ

الله أَكْبَرُ	الله أَكْبَرُ	الله أَكْبَرُ
الله بزرگتر است، الله بزرگتر است	الله بزرگتر است، الله بزرگتر است	الله بزرگتر است، الله بزرگتر است
أَشَهَدُ أَنَّ لِإِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ	أَشَهَدُ أَنَّ لِإِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ	أَشَهَدُ أَنَّ لِإِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ
گواهی می دهم که نیست معبودی جز الله،	گواهی می دهم که نیست معبودی جز الله،	گواهی می دهم که نیست معبودی جز الله،
أَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	أَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	أَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
گواهی می دهم که محمد رسول خدا است	گواهی می دهم که محمد رسول خدا است	گواهی می دهم که محمد رسول خدا است
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
بشتایید بر نماز	بشتایید بر نماز	بشتایید بر نماز
قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ	قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ	قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
همانا بر پاشده است نماز	همانا بر پاشده است نماز	همانا بر پاشده است نماز
الله أَكْبَرُ	الله أَكْبَرُ	الله أَكْبَرُ
الله بزرگتر است	الله بزرگتر است	الله بزرگتر است
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
نیست معبودی جز الله،	نیست معبودی جز الله،	نیست معبودی جز الله،

ارکان نماز

أَرْكَانُ الصَّلَاةِ ثَلَاثَةٌ عَشَرَ:

اـركان نماز سـيـزـدـه است:
١- التَّيَّهُ - تَكْبِيرَةُ الْإِحْرَامِ - الْقِيَامُ عَلَى الْقَادِرِ فِي الْفَرْضِ
٢- نـيـتـكـرـدـنـ تـكـبـيرـهـ الـاحـرامـ ٣- اـيـسـتـادـنـ بـرـ توـانـاـ درـ نـماـزـ فـرـضـ
٤- قـرـاءـهـ الـفـاتـحةـ ٥- الرـكـوعـ وـالـطـمـائـنـيـهـ فـيـهـ ٦- الـإـعـتـدـالـ
٧- السـجـودـ مـرـتـيـنـ وـالـطـمـائـنـيـهـ فـيـهـ
٨- الـجـلـوسـ بـيـنـ السـجـدـتـيـنـ وـالـطـمـائـنـيـهـ فـيـهـ
٩- التـشـهـدـ الـأـخـيـرـ ١٠- الـقـعـودـ فـيـهـ
١١- الصـلاـهـ عـلـىـ النـبـيـ صـلـلـ اللـهـ عـلـيـهـ وـسـلـمـ فـيـهـ
١٢- صـلـواتـ فـرـسـتـادـنـ بـرـ پـيـامـبرـ صـلـلـ اللـهـ عـلـيـهـ وـسـلـمـ درـ آـنـ
١٣- التـسـلـيمـهـ الـأـوـلـيـ ١٤- التـرـيـبـ
١٥- سـلامـ دـادـنـ اوـلـيـ ١٣- تـرـتـيـبـ

صفت نماز کامل

الْوُقُوفُ فِي الصَّفَّ الْأَوَّلِ وَتَسْوِيَةُ الصُّفُوفِ وَإِتَامُ الصَّفَّ الْأَوَّلِ، وَجِهَةُ يَمِينِ الْإِمَامِ أَفْضَلُ وَإِنَّمَا مَأْمُومًا، يَقُولُ: «أَصَلِّ فَرْضَ الصُّبْحِ مَأْمُومًا وَإِنْ كَانَ إِمَاماً، يَقُولُ: «أَصَلِّ فَرْضَ الصُّبْحِ مَأْمُومًا اللَّهُ أَكْبَرُ». وَإِنْ كَانَ إِمَاماً، يَقُولُ: «أَصَلِّ فَرْضَ الصُّبْحِ إِماماً، اللَّهُ أَكْبَرُ». ثُمَّ يَقْرَأُ دُعَاءَ الْإِسْتِفْتَاحِ وَجَهَتْ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاةِ وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ وَزَندَگانِیم وَمَرْگِم بَرَای خدا است، پروردگار جهانیان، نیست شریکی برای او	يُنَدِّبُ سَنْت می شود ایستادن در صف اول و برابر کردن صفها و کامل کردن صف اول، و سمت راست امام بهتر است. سپس نیت می کند و می گوید: «نماز می گزارم فرض صبح، الله اکبر. و اگر بود مأمور، می گوید: «نماز می گزارم فرض صبح به عنوان مأمور، الله اکبر.» و اگر بود امام، می گوید: نماز می گزارم فرض صبح به عنوان امام، الله اکبر.» سپس می خواند دعای استفتاح: «جهت دادم چهره ام برای کسی که آفرید آسمانها و زمین حقگرا و مسلمانه و نیستم من از مشرکان، همانا نماز و عباداتم و زندگانیم و مرگم برای خدا است، پروردگار جهانیان، نیست شریکی برای او
---	---

وَإِذْلِكَ أَمْرُتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ	
و به آن فرمان یافتهام و من از مسلمانانم. خدایا، دور کن میان من و میان	گناهانم چنانکه دور کردی میان مشرق و غرب.» سپس می گوید:
خَطَايَايَ كَمَا باعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ。 ثُمَّ يَقُولُ :	«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» نَدْبَأً ثُمَّ يَقْرَأُ
«پناه می برم به خدا از شیطان رانده شده» از روی سنت، سپس می خواند	سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَعَ الْبَسْمَةِ وُجُوبًا ثُمَّ يَقْرَأُ سُورَةً
سوره‌ی فاتحه همراه بسمله ^۱ از روی وجوب، سپس می خواند سوره‌ای	مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ نَدْبَأً ثُمَّ يَقُولُ : «اللَّهُ أَكْبَرُ» وَ يَرْكَعُ
از قرآن کریم از روی سنت، سپس می گوید: «الله اکبر» و رکوع می کند	وَيَقُولُ فِي رُكُوعِهِ : «سُبْحَانَ رَبِّيِّ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ»
و می گوید در رکوعش: «پاک است پروردگار بزرگم و به ستایشش [مشغولم].»	ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ وَيَقُولُ فِي إِعْتِدَالِهِ :
سه بار سپس بالا می آورد سرش و می گوید در اعتدالش:	سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، مِلْءَ
«شنید خدا از کسی که ستودش، پروردگاره، برای تو است ستایش، به پری	السَّمَاوَاتِ وَمِلْءَ الْأَرْضِ وَ مِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ.»
آسمان‌ها و به پری زمین و به پری آنچه خواستی از چیزی بعد [از آن].»	

^۱. مخفف بسم الله الرحمن الرحيم

أَوْ يَقُولُ: «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ»

یا می گوید: «شنید خدا از کسی که ستودش، پروردگار، برای تو است ستایش،

حَمْدًا كَثِيرًا طَيْبًا مُبَارَكًا فِيهِ.

ستایشی بسیار، پاک، برکت داده شده در آن.»

ثُمَّ يُكَبِّرُ وَ يَسْجُدُ عَلَى سَبْعَةِ أَعْظُمٍ:

سپس تکبیر می گوید و سجود می کند بر هفت استخوان (عضو):

الْجَبَهَةُ وَ الْيَدَيْنِ وَ الرُّكْبَتَيْنِ وَ أَطْرَافِ الْقَدَمَيْنِ.

پیشانی و دودست و دوزانو و اطراف دو قدم.

وَ يَقُولُ فِي سُجُودِهِ: «سُبْحَانَ رَبِّ الْأَعْلَى وَ بِحَمْدِهِ.»

و می گوید در سجودش: «پاک است پروردگار بلند مرتبه ام و به ستایشش [مشغولم].»

ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ وَ يَجْلِسُ مُفْتَرِشاً وَ يَقُولُ:

سپس بالا می آورد سرش و می نشیند در حالت افتراش و می گوید:

اللَّهُمَّ اغْفِرْلِي وَ ارْحَمْنِي وَ اجْرِبْنِي

«خدایا، بیامرز برای من و رحم کن مرا و [کوتاهی ام] را جبران کن

وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي وَ ارْفَعْنِي وَ عَافِنِي.

و هدایت کن مرا و روزی ده مرا و سرافراز کن مرا و سلامت دار مرا.»

ثُمَّ يَسْجُدُ سَجْدَةً أُخْرَى مِثْلَ الْأُولَى

سپس سجده می کند سجدهای دیگر مانند اولی

ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ مُكَبَّرًا إِلَى أَنْ يَقُومَ،

سپس بالامی آورد سرش را تکبیر گویان تا اینکه بایستد،

رَكْعَةُ الثَّانِيَةِ كَالْأُولَى إِلَّا أَنَّهُ لَا تَكُونُ فِيهَا النِّيَةُ وَتَكْبِيرُ الْإِحْرَامِ وَالْإِسْتِفْتَاحُ وَيَجْلِسُ فِي آخِرِ صَلَاتِهِ لِتَشَهِّدْ مُتَوَرِّكًا وَيَقُولُ: السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا وَبِرَ آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبِرَكَتَ بِفُرْسَتَ بِرِّ مُحَمَّدٍ وَ بِرِّ آلِ مُحَمَّدٍ	ثُمَّ يُتْمِمُ سَبِيسَ كَاملَ مِنْ كِنْدِ رَكْعَتِ دُومَ مَانِندِ اولِيٍّ مَگَرَ اینِ کَهْ نَمِيَ باشدَ در آنِ نِيتَ وَ تَكْبِيرَ قَالِاحِرامَ وَ [دَعَى] اسْتِفْتَاحَ وَ مَنِي نَشِينَدَ در آخرِ نِماشَ برَای تَشَهِّدَ در حَالَتِ تَورُّكَ وَ مَنِي گَوِيدَ: «دَرُودَهَايَ بَا بَرَكَتَ، نِمازَهَايَ پَاكَ بَرَای خَدا اَسْتَ؛ سَلامَ بَرَ توَ اَيِّ پِيَامِبَرَ وَ رَحْمَتَ خَدا وَ بَرَكَاتَشَ، سَلامَ بَرَ ما وَ بَرَ بَنَدَگَانَ نِيكَوْکَارَ خَدا گَواهِي مِنِ دَهْمَ آنَكَهْ نِيَسْتَ مَعْبُودِي جَزِ اللَّهِ وَ گَواهِي مِنِ دَهْمَ آنَكَهْ مُحَمَّدَ رَسُولُ خَدا اَسْتَ. خَدَايَهِ، دَرُودَ بِفُرْسَتَ بِرِّ مُحَمَّدٍ وَ بِرِّ آلِ مُحَمَّدٍ چَنانَ کَهْ دَرُودَ فَرِستَادِي بِرِّ إِبْرَاهِيمَ وَ بِرِّ آلِ إِبْرَاهِيمَ وَ بِرَكَتَ بِفُرْسَتَ بِرِّ مُحَمَّدٍ وَ بِرِّ آلِ مُحَمَّدٍ چَنانَ کَهْ
--	--

بَارَكْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ،
برکت فرستادی بر ابراهیم و بر آل ابراهیم،
فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَحِيدٌ. »
در جهانیان همانا تو ستوده و بزرگواری.»
وَيُنَدِّبُ بَعْدَ الدُّعَاءِ بِمَا يَجُوزُ مِنْ أَمْرِ الدِّينِ وَالدُّنْيَا
و سنت می شود بعد از آن دعا به آنچه درست است از امر دین و دنیا
وَ مِنْ أَفْضَلِهِ:
و از بهترین آن:
«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَ مِنْ عَذَابِ
«خدایا، همانا من پناه می برم به تو از عذاب قبر و از عذاب
الثَّارِ وَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَ الْمَمَاتِ وَ مِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ. »
دوخ و از فتنه زندگانی و مرگ و از بدی فتنه دجال یک چشم.»
ثُمَّ يُسَلِّمُ تَسْلِيمَتَيْنِ وَ أَكْمَلُهُ:
سپس سلام می دهد دو سلام و کامل ترینش:
«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ. »
سلام بر شما باد و رحمت خدا.»
وَإِنْ كَانَتِ الصَّلَاةُ صَلَاةً الصُّبُحِ
و اگر بود نماز، نماز صبح
يَقْنُتُ فِي اعْتِدَالِ الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ
قنوت می خواند در اعتدال رکعت دوم

فَيَقُولُ:	اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ،	
و می گویند:	«خدایا، هدایتم کن در زمره‌ی کسانی که هدایت کرده‌ای [آن را]	
	وَعَافِيَتْ	فِيمَنْ عَافَيْتَ
و سلامتی بده مرا در زمره‌ی کسانی که سلامتی داده‌ای [آن را]		
	وَتَوَلَّيَتْ	فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ
و دوستم بدار در زمره‌ی کسانی که دوست داشته‌ای [آن را]		
	وَبَارِكْ	لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ
و برکت قرار ده برای من در آنچه که عطا کرده‌ای		
	وَقِنِي	شَرَّ مَا قَضَيْتَ
و حفظ نما مرا، از شر آنچه حکم نموده‌ای؛		
	إِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ	
همانا تو حکم می‌کنی و حکم نمی‌شود بر تو؛		
	وَإِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَالِيتَ	
و همانا خوار نمی‌گردد کسی که تو دوست بداری او را؛		
	وَلَا يَعْزُزُ مَنْ عَادَيْتَ	
و عزت نمی‌باید کسی که تو دشمن بداری او را		
	تَبَارَكَتْ رَبَّنَا وَتَعَالَيَّتْ	
پربرکتی پروردگار، و بلند مرتبه‌ای		
	وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.	
و درود فرستد خدا بر سرورمان محمد و بر آل او و یاران او و سلام فرستد.		

اذکار بعد از نمازهای فرض

يَقُولُ بَعْدَ الْفَراغِ مِنَ الصَّلَاةِ:

می گوید بعد از فارغ شدن از نماز:

۱- أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ (ثَلَاثَ مَرَّاتٍ)

۱- آمرزش می خواهم از خدا (سه بار)

۲- اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمَنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَالْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ.

۲- خدایا، تو سلامی و از توست سلامتی، پربرکتی ای صاحب شکوه و بزرگواری.

۳- لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ

۳- نیست معبدی جزالله، یکتاست او، نیست شریکی برای او، برای اوست فرمانروایی

وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمْيِتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

و برای اوست ستایش، زنده می گرداند و می میراند و او بر هر چیزی تواناست.

بَعْدَ صَلَاةِ الصُّبْحِ وَالْعَصْرِ وَالْمَغْرِبِ عَشْرَ مَرَّاتٍ، وَبَعْدَ صَلَاةِ

بعد از نماز صبح و عصر و مغرب ده بار، و بعد از نماز

الظَّهَرِ وَالْعِشَاءِ مَرَّةً وَاحِدَةً.

ظهر و عشاء یک بار.

۴- لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،

۴- نیست توان و نیست نیرویی جز به [کمک] الله، نیست معبدی جز الله،

وَلَا تَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ التَّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ،

و نمی پرستیم جز او را، برای اوست نعمت و برای اوست فضل،

وَلَهُ الشَّاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ و برای اوست ثنای نیکو، نیست معبدی جز الله،
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ.
مخلصانه [گرداندیم] برای او دین و گرچه بدبارند کافران.
٥- آيَةُ الْكُرْسِيِّ (البقرة: ٢٥٥)
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُومُ
الله (است که) نیست خدایی جز او، زندهی برپادارندهی (جهان) است.
لَا تَأْحُذُهُ سِنَةً وَلَا نَوْمًّا لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
فرانمی گیرد او را چرت و نه خواب. برای اوست آنچه در آسمان‌ها هست،
وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا يَإِذْنِيهِ
و آنچه در زمین هست، کیست کسی که شفاعت کند نزد او جز باجازه‌ی او؟
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفُهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
می‌داند آنچه را پیش رویشان و آنچه پشت سرشان هست، و احاطه نمی‌یابند
إِشْئِيَّهُ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
به چیزی از علم او مگر به آنچه بخواهد. فراگرفته، کرسی (فرمانروایی) او
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ
آسمان‌ها و زمین را، و خسته‌اش نمی‌کند نگه‌داری آن دو، و او
الْعَظِيمُ.
بلندمرتبه‌ی بزرگ است.

٦- سُبْحَانَ اللَّهِ (٣٣ مَرَّات) الْحَمْدُ لِلَّهِ (٣٣ مَرَّات)، اللَّهُ أَكْبَرْ (٣٣ مَرَّات)

ثُمَّ يَقُولُ:

سپس می گوید:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،

نیست معبدی جز الله، یکتاست او، نیست شریکی برای او،

لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمْتِتُ

برای اوست فرمانروایی و برای اوست ستایش، زنده می گرداند و می میراند

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

و او بر هر چیزی توانا است.

٧- يَقْرَأُ سُورَةَ الْإِخْلَاصِ وَالْمُعَوذَتَيْنِ بَعْدَ صَلَةِ الصُّبْحِ وَالْمَغْرِبِ

٧- می خواند سوره ای اخلاص و معوذین بعد از نماز صبح و مغرب

ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، وَبَعْدَ باقِي الصَّلَوَاتِ مَرَّةً.

سه بار، وبعد از باقی نمازها یک بار.

٨- ثُمَّ يَدْعُ بِمَا شاءَ مِنْ أَمْرِ دِينِهِ وَدُنْيَاهُ.

٨- سپس دعا می کند به آنچه بخواهد از امر دینش و دنیاش.

مبطلات نماز

باب اول

وَالَّذِي يُبْطِلُ الصَّلَاةَ أَحَدَ عَشَرَ شَيئًا:
وَچیزی که باطل می کند نماز را یازده چیز است:
١- الْكَلَامُ الْعَمْدُ ٢- الْعَمْلُ الْكَثِيرُ ٣- الْحَدُثُ
٤- حُدُوثُ التَّجَاسَةِ ٥- إِنْكِشَافُ الْعَوْرَةِ ٦- تَغْيِيرُ النِّيَّةِ
٧- الْقَهْقَهَةُ ٨- الرَّدَدَةُ ٩- الْأَكْلُ ١٠- الشُّرْبُ
١١- التَّحْوُلُ عَنِ الْقِبْلَةِ.
١٢- خنديدن ٨- كفر ورزيدن ٩- خوردن ١٠- آشاميدن
١٣- چرخ خوردن از قبله

باب دوم

وَلَوْ نَسِيَ التَّشْهِيدَ الْأَوَّلَ فَذَكَرَهُ
و اگر فراموش کرد تشهید اول را پس به یاد آورد آن را
بعدِ إِنْتِصَابِهِ حَرَمَ الْعَوْدُ إِلَيْهِ

فَإِنْ عَادَ بَطَلْتُ صَلَاتُهُ.

پس اگر برگردد باطل است نماش.

وَلَوْ نَسِيَ الْقُنُوتَ فِي الصُّبْحِ وَ وَضَعَ جَهَةَ بِالْأَرْضِ

و اگر فراموش کرد قنوت در [نماز] صبح و گذاشت پیشانی اش به زمین

حَرَمَ الْعَوْدُ إِلَيْهِ فَإِنْ عَادَ بَطَلْتُ صَلَاتُهُ.

حرام است برگشتن به سوی آن، پس اگر برگشت باطل است نماش.

نماز جماعت

باب اول

السُّنَّةُ أَنْ يَقْفَ الرَّجُلُ الْوَاحِدُ عَنْ يَمِينِ الْإِمَامِ فَإِنْ جَاءَ

سنت است آنکه بایستد مرد تنها از راست امام، پس اگر آمد

آخَرُ أَحَرَمَ عَنْ يَسَارِ الْإِمَامِ ثُمَّ يَتَأَخَّرُ

دیگری، تکبیره‌الحرام می‌گوید از چپ امام، سپس به عقب می‌روند

إِنْ أَمْكَنَ وَإِلَّا تَقَدَّمَ الْإِمَامُ.

اگر ممکن شد و اگرنه، جلو می‌رود امام.

باب دوم

وَلَوْ وَجَدَ الْإِمَامَ رَاكِعًا لِلْأَحْرَامِ نَوَى وَكَبَرَ	و اگر باید امام را در حال رکوع نیت می کند و تکبیر می گوید برای احرام،
وَ لَا يَقْرَأُ شَيْئًا مِنَ الْفَاتِحَةِ وَ لَا غَيْرِهَا ثُمَّ كَبَرَ لِلرُّكُوعِ	و نمی خواند چیزی از فاتحه و نه غیر آن، سپس تکبیر می گوید برای رکوع،
فَإِنْ وَاقَ الْإِمَامُ فِي الرُّكُوعِ أَجْزَاهُ	پس اگر موافقت کرد با امام در رکوع کفايت می کند او را
وَ إِلَّا فَلَا رَكْعَةَ لَهُ.	و اگر نه پس نیست رکعتی برای او.
وَلَوْ وَجَدَ الْإِمَامَ فِي الْقِيَامِ فَكَبَرَ وَ قَرَأَ بَعْضَ الْفَاتِحَةِ	و اگر باید امام را در قیام پس تکبیر گفت و خواند بعضی از فاتحه
وَ الْإِمَامُ كَبَرَ لِلرُّكُوعِ يَقْطَعُ قِرَاءَةَ الْفَاتِحَةِ وَ يَلْحُقُ	و امام تکبیر گفت برای رکوع قطع می کند قرائت فاتحه و ملحق می شود
يَإِيمَامِهِ فِي الرُّكُوعِ فَإِنْ لَمْ يَقْطَعْ الْفَاتِحَةَ وَ اعْتَدَلَ الْإِمَامُ	به امامش در رکوع، پس اگر قطع نکرد فاتحه را و راست ایستاد امام
وَ هُوَ لَمْ يَرْكَعْ بَعْدُ لَمْ تُحْسَبْ لَهُ تِلْكَ الرَّكْعَةُ.	و او رکوع نکرده است هنوز، محسوب نمی شود برای او آن رکعت.

باب سوم

كَبَرَ	إِذَا جَاءَ الْمَسْبُوقُ وَالْإِمَامُ يَسْجُدُ أَوْ يَتَشَهَّدُ
هرگاه آمد	مسبوق و امام سجده می کند یا تشهید می خواند، تکبیر می گوید
لِلْأَحْرَامِ فَقَطْ وَ لَا يُكَبِّرُ لِلسُّجُودِ أَوْ الْجُلوسِ	برای احرام آوردن فقط و تکبیر نمی گوید برای سجود یا نشستن
وَإِذَا سَلَّمَ الْإِمَامُ قَامَ الْمَسْبُوقُ مُكَبِّرًا	و هرگاه سلام داد امام، می ایستد مسبوق تکبیر گویان
إِنْ كَانَ مَوْضِعَ جُلوسِهِ وَإِلَّا فَلَا.	اگر بود جای نشستن او، و اگر نه، پس نه.

باب چهارم

تَصْحُّ	قُدْوَةُ رَجُلٍ بِرَجُلٍ وَقُدْوَةُ امْرَأَةٍ بِرَجُلٍ
صحیح می شود	اقتدای مرد به مرد و اقتدائی زن به مرد
وَقُدْوَةُ امْرَأَةٍ بِامْرَأَةٍ وَلَا تَصْحُّ	قُدْوَةُ رَجُلٍ بِامْرَأَةٍ
و اقتدائی زن به زن و صحیح نمی شود	اقتدائی مرد به زن.

سجود سهو

سُجُودُ السَّهْوِ سُنَّةٌ وَمَحَلُّهُ قَبْلَ السَّلَامِ وَلَوْ شَكَ

سجود سهو سنت است و محل آن قبل از سلام است. و اگر شک کرد

هَلْ صَلَّى ثَلَاثًا أَوْ أَرْبَعًا، بَيْنَ عَلَى أَنَّهُ

آیا نماز گزارد سه یا چهار [ركعت]، بنا می گذارد بر آنکه او

لَمْ يَفْعَلْهُ وَ يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ لِلسَّهْوِ

آن را انجام نداده است و سجده می کند دوسجده برای اشتباه،

وَ لَوْ تَرَكَ التَّشَهِيدَ الْأَوَّلَ أَوِ الْقُنُوتَ، يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ لِسَهْوِ.

و اگر ترك کرد تشهید اول یا قنوت، سجد می کند دوسجده برای اشتباه.

سجود تلاوت

سُجُودُ التَّلَاوَةِ سُنَّةٌ.

سجود تلاوت سنت است.

إِنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فِي الصَّلَاةِ وَ مَرَّ بِآيَةٍ فِيهَا سَجْدَةٌ

اگر خواند قرآن در نماز و گذشت به آیه ای که در آن سجده هست

يُكَبِّرُ وَ لَا يَرْفَعُ يَدِيهِ وَ يَسْجُدُ ثُمَّ يَقُومُ

تکبیر می گوید و بالانمی برد دو دستش و سجده می کند سپس بلند می شود

مُكَبِّرًا، وَ مَنْ سَجَدَ خارِج الصَّلَاةِ نَوَى
تکبیرگویان، و کسی که سجده کرد خارج نماز، نیت می کند
وَ كَبَرَ لِلإِحْرَام رافِعًا يَدِيهِ ثُمَّ كَبَرَ
و تکبیرمی گوید برای احرام در حالی که بالابرده دودستش، سپس تکبیرمی گوید
لِلَّهِوَيْ وَ سَجَدَ وَ رَفَعَ مُكَبِّرًا وَ سَلَّمَ.
برای پایین رفتن و سجده می کند و بالا می آید تکبیرگویان و سلام می دهد.
يَقُولُ فِي سُجُودِهِ: «سَاجَدَ وَ جَهَنَّمَ لِلَّذِي خَلَقَهُ
می گوید در سجودش: «سجده کرد چهره ام برای کسی که آفرید او را
وَ صَوْرَةً وَ شَقَّ سَمْعَهُ وَ بَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَ قُوَّتِهِ.
و صورت داد اورا و شکافت [راه] شنوايی اش و بینایی اش را به توان و نیرو بیش.»

سنّت‌های قبلیه و بعدیه

وَالسُّنْنُ التَّابِعَةُ لِلْقَرَائِضِ ثَمَانِي عَشْرَةَ رَكْعَةً:
و سنّت‌های تابع برای فرض هجده رکعت است:
رَكْعَتَا الْفَجْرِ وَ أَرْبَعٌ قَبْلَ الظُّهْرِ وَ أَرْبَعٌ بَعْدُهُ
دو رکعت صبح و چهار رکعت قبل از ظهر و چهار رکعت بعد از آن
وَ أَرْبَعٌ قَبْلَ الْعَصْرِ وَ رَكْعَتَانِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ وَ رَكْعَتَانِ بَعْدَ الْعِشَاءِ.
و چهار قبل از عصر و دو رکعت بعد از مغرب و دو رکعت بعد از عشاء

نماز وتر

أَقْلُ الْوِتْرِ رَكْعَةٌ وَأَوْسَطُهُ ثَلَاثُ رَكَعَاتٍ
کم ترين وتر يک رکعت و متوسط آن سه رکعت
وَأَكْثَرُهُ إِحْدَى عَشْرَةَ رَكَعَةً.
و بيش ترين آن يازده رکعت است.
إِنْ أَرَادَ أَنْ يُصَلِّي ثَلَاثَ رَكَعَاتٍ فَيَقْرَأُ فِي الْأُولَى:
اگر خواست آنکه نماز بگزارد سه رکعت، پس می خواند در رکعت اول:
سَبَّعَ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى، وَفِي الثَّانِيَةِ: قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ
سبیح اسم ربک الاعلى، و در دومی: قل يا ايها الكافرون
وَفِي الثَّالِثَةِ: الْإِخْلَاصُ وَالْمَعْوَذَةُ.
و در سومی: اخلاص و معوذتین.

نمازهای سنت

يُنَدِّبُ صَلَاةُ الْعِيدَيْنِ وَالْكُسُوقَيْنِ وَالْإِسْتِسْقَاءِ وَالْتَّرَاوِيْحِ
سنت می شود نماز دوعید و گرفتگی خورشید و ماه و نماز طلب باران و تراویح
جَمَاعَةً. التَّرَاوِيْحُ عَشْرُونَ رَكْعَةً. وَيُسَلِّمُ فِي كُلِّ رَكْعَتَيْنِ.
با جماعت. تراویح بیست رکعت است. و سلام می دهد در هر دو رکعت.
يُنَدِّبُ رَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْوُضُوءِ وَصَلَاةِ التَّسْبِيْحِ.
سنت می شود دور رکعت بعد از وضو و نماز تسبیح.

وَالضُّحَى وَالثَّهِجُد وَالْإِسْتِخَارَة وَتَحْيَة الْمَسْجِد.

وضحى و نماز شب و نماز استخاره و نماز تحيت مسجد.

جمع نماز برای مسافر

يَجُوز لِلْمُسَافِرِ أَن يَجْمَعَ بَيْنَ الظُّهُرِ وَالْعَصْرِ

درست می شود برای مسافر آنکه جمع کند بین ظهر و عصر

فِي وَقْتِ أَيِّهِمَا شاءَ

در وقت هر کدام از آن دو که بخواهد

وَبَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ فِي وَقْتِ أَيِّهِمَا شاءَ.

و بین مغرب و عشاء در وقت هر کدام از آن دو که بخواهد.

قصر نماز برای مسافر

شُرُوطُ الْقُصْرِ خَمْسَةٌ

شرطهای قصر پنج است:

أَن يَكُونَ سَفَرُهُ وَاحِدًا وَثَمَانِينَ كِيلُومِترًا تَقْرِيبًا وَأَن يَكُونَ

آنکه باشد سفرش هشتاد و یک کیلومتر تقریباً و آنکه باشد

سَفَرُهُ فِي غَيْرِ مَعْصِيَةٍ وَأَن يَكُونَ مُؤَدِّيًّا لِلصَّلَاةِ الرُّبَاعِيَّةِ

سفرش در غیر گناه و آنکه باشد اداء کننده برای نماز چهار رکعتی

وَأَنْ يَنْوِي الْقُصْرَ مَعَ الْإِحْرَامِ وَأَنْ لَا يَأْتَمَ بِمُقِيمٍ.

و آنکه نیت کند قصر نماز همراه تکبیر ظاهر و آنکه اقتدا نکند به مقیم.

جمع نماز هنگام بارندگی

يَجُوَرُ لِلْمُقِيمِ فِي الْمَطَرِ أَنْ يَجْمَعَ

درست است برای مقیم در بارندگی آنکه جمع کند

بَيْنَ الظُّهُرِ وَالْعَصْرِ وَبَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ

بین [نماز] ظهر و عصر و بین نماز مغرب و عشاء

فِي وَقْتِ الْأُولَى مِنْهُمَا وَيُشَرَّطُ جَمَاعَةً فِي الْمَسْجِدِ.

در وقت [نماز] اولی از آن دو و شرط شده است جماعتی در مسجد.

حق میت بر مسلمانان

يَلْزَمُ فِي الْمَيِّتِ أَرْبَعَةُ أَشْيَاءٌ:

لازم می شود در میت چهار چیز:

۱- غُسلُهُ ۲- وَ تَكْفِينُهُ ۳- وَ الصَّلَاةُ عَلَيْهِ ۴- وَ دَفْنُهُ.

۱- غسل دادن او ۲- و کفن کردن او ۳- و نماز خواندن بر او ۴- و دفن کردن او

تعزیه به نزدیکان میت

يُنْدَبْ	تَعْزِيَةٌ	أَقَارِبُ الْمَيْتِ وَيَقُولُ:
سنت مى شود	تسليت گفتن	به نزدیکان میت و مى گوید:
أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ وَأَحْسَنَ عَزَّاكَ وَغَفَرَ لِمَيْتِكَ.		
بزرگ گرداند خداوند پاداشت را و نیکو گرداند عزایت و بیامرزد میت را.		

روش گزاردن نماز میت

صِفَةُ الصَّلَاةِ عَلَى الْمَيْتِ:	
صفت نماز بر میت:	
يَنْوِي وَ يَقُولُ فِي نِيَّتِهِ:	
نیت می کند و می گوید در نیتش:	
أَصَلِّ أَرْبَعَ تَكْبِيرَاتٍ فَرْضَ الْكِفَايَةِ عَلَى هَذَا الْمَيْتِ الْحَاضِرِ	
نماز می گزارم چهار تکبیر فرض کفايه بر این میت حاضر	
مَأْمُومًاً، اللَّهُ أَكْبَرُ. ثُمَّ يَقْرَأُ الْفَاتِحَةَ بَعْدَ التَّكْبِيرَةِ الْأُولَى	
به عنوان ماموم، الله اکبر. سپس می خواند فاتحه بعد از تکبیر اول	
ثُمَّ يُكَبِّرُ ثَانِيًّا ثُمَّ يُصَلِّي	
سپس تکبیر می گوید تکبیر دوم سپس صلوات می فرستد	
عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ	
بر پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ	

ثُمَّ يُكَبِّرُ ثالثاً ثُمَّ يَدْعُو لِلْمَيِّتِ	
سپس تکبیر می گوید تکبیر سوم سپس دعا می کند برای میت	
وَ أَقْلَهُ: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ».	
و کم ترین آن: «خدایا، بیامرز برای او و رحمت کن او را.»	
وَيُكَرِّرُ إِنْ لَمْ يُحْسِنْ غَيْرَهَا	
و تکرار می کند، اگر خوب نمی داند غیر آن	
وَإِنْ كَانَ الْمَيِّتُ امْرَأَةً يَقُولُ:	
و اگر باشد میت زن می گوید:	
«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا وَارْحَمْهَا».	
«خدایا، بیامرز برای او و رحمت کن او را.»	
ثُمَّ يُكَبِّرُ رابعاً ثُمَّ يَقُولُ:	
سپس تکبیر می گوید تکبیر چهارم سپس می گوید:	
«اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تَفْتَنَا بَعْدَهُ	
«خدایا، محروم نکن ما را از پاداش او و به فتنه نینداز ما را بعد از او	
وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ».	
و بیامرز برای ما و برای او و برای سایر مسلمانان.»	
ثُمَّ يُسَلِّمُ تَسْلِيمَتَيْنِ.	
سپس سلام می دهد دو سلام.	

أنواع احكام

الْأَحْكَامُ خَمْسَةٌ:

احكام پنج است:

١- الْوَاجِبُ: ما يُثَابُ عَلَى فِعْلِهِ

١- واجب: آنچه ثواب داده می شود بر انجام دادن آن

وَيُعَاقَبُ عَلَى تَرْكِهِ.

و کیفر داده نمی شود بر ترک کردن آن.

٢- الْسُّنَّةُ: ما يُثَابُ عَلَى فِعْلِهِ

٢- سنت: آنچه ثواب داده می شود بر انجام دادن آن

وَلَا يُعَاقَبُ عَلَى تَرْكِهِ.

و کیفر داده نمی شود بر ترک کردن آن.

٣- الْمُبَاحُ: ما لَا يُثَابُ عَلَى فِعْلِهِ

٣- مباح: آنچه ثواب داده نمی شود بر انجام دادن آن

وَلَا يُعَاقَبُ عَلَى تَرْكِهِ.

و کیفر داده نمی شود بر ترک کردن آن.

٤- الْمُكْرُوهُ: ما يُثَابُ عَلَى تَرْكِهِ

٤- مکروه: آنچه ثواب داده می شود بر ترک کردن آن

وَلَا يُعَاقَبُ عَلَى فِعْلِهِ.

و کیفر داده نمی شود بر انجام دادن آن.

٥- الحِرَامُ: مَا يُثَابُ عَلَى تَرْكِهِ
٥- حِرامٌ: آنچه ثواب داده می‌شود بر ترک کردن آن
وَ يُعَاقَبُ عَلَى فِعْلِهِ.
وَ كِيفَ داده می‌شود بر انجام دادن آن.

فرض عین و فرض کفايه

فَرْضُ الْعَيْنِ: مَا يَجِبُ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ مُّكَلِّفٍ إِتْيَانُهُ
فرض عین: آنچه واجب می‌شود بر هر مسلمان مکلفی انجام دادن آن،
مِثْلُ الصَّلَواتِ الْخَمِسِ وَ الْجُمُعَةِ.
مانند نمازهای پنج گانه و نماز جمعه
فَرْضُ الْكِفَايَةِ: إِذَا فَعَلَ وَاحِدٌ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ سَقَطَ الْإِلْثُمُ
فرض کفايه: هرگاه انجام دهد یکی از مسلمانان ساقط می‌شود گناه
عَنِ الْبَاقِينَ مِثْلُ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ
از باقی [مسلمانان] مانند امر به معروف و نهی از منکر
وَ صَلَاتُ الْجَنَازَةِ.
و نماز جنازه.